

חטיבה לשפה ותרבות ערבית – תשע"ה

מטרת הלימודים

החטיבה לשפה ותרבות ערבית תשאף להעניק ידע רחב על השפה הערבית כתוצר של מערכים חברתיים ותרבותיים משתנים לאורך ההיסטוריה, מהתקופה הקדם אסלאמית ועד ימינו. דגש מיוחד יושם על הזיקות שבין השפה והתרבות, ואלה ישמשו אספקלריה נוספת ללימוד חברות דוברות ערבית. חטיבה זו מהווה מוקד משיכה לסטודנטים ממחלקות שונות, בעיקר מהפקולטה למדעי הרוח והחברה. **סטודנטים בחטיבה ידרשו לעמוד בדרישות הקבלה לחטיבה ולהוכיח ידיעותיהם (שליטה) בשפה הערבית.**

מבנה לימודים

תואר מורכב מ- 120 נקודות זכות (נק"ז), ע"פ החלוקה הבאה :
28 נק"ז בחטיבה לשפה ותרבות ערבית , 80 נק"ז מחלקה נוספת , 10 נק"ז לימודים כלליים ו - 2 נק"ז קורסי אנגלית רמת פטור.

חובות לימודים	נק"ז	הערות
קורסי חובה	8	ילמדו במכללה
קורסי חובה (פרו"סים)	4	ילמדו במכללה
קורסי בחירה	12	ילמדו במכללה ובאוניברסיטה
סמינר	4	ילמד באוניברסיטה
סה"כ	28	

חובות לימודים שנה א'

קורס	נק"ז	סמסטר	ציון מעבר	הערות
מבוא לספרות אסלאמית	2	ב	56	
מבוא לספרות ערבית קלאסית	2	ב	56	
מבוא לתרבות ערבית מודרנית	2	א	56	
מבוא לספרות ערבית מודרנית	2	א	56	
בחירת מיון וסיווג ערבית ספרותית	0	א	ציון 90 ומעלה	מבחן קדם לפני תחילת הלימודים*
	8			

לימודים שנה ב'

קורסי בחירה

קורס	נק"ז	סמסטר	ציון מעבר	הערות
אוטוביוגרפיה בספרות הערבית	4	א	56	
החברה הבדואית- היבטים תרבותיים	4	ב	56	
קורס בחירה	4			יילמד באוניברסיטה
סה"כ	12			

פרו"ס **

קורס	נק"ז	סמסטר	ציון מעבר	הערות
הקול הנשי בספרות הערבית המודרנית	4	א	56	חובת קדם : סיום ארבעת המבואות בהצלחה.
סה"כ	4			

השלמת לימודים בשנה ג' באוניברסיטה

קורס	נק"ז	הערות
סמינר	4	חובות קדם : סיום ארבעת המבואות בהצלחה, מעבר פרו"ס ופטור מאנגלית

* הנחיות כלליות, לימודי ערבית:

❖ בעלי ידע קודם בערבית, למעט סטודנטים שערבית היא שפת אמם, יחויבו בבחינת מיון ופטור אשר תקבע אם יוכלו ללמוד בחטיבה.

** פרו"ס

❖ בשנה ב' כל סטודנט חייב ללמוד קורס מתקדם אחד. (פרו – סמינר).

הנחיות כלליות:

- מעבר לשנה ב' מותנה בממוצע של 65 לפחות בקורסי החובה של שנה א' (מבואות).
- לא ניתן ללמוד קורסים מתקדמים (פרו"ס וסמינר) לפני השלמת כל המבואות בהצלחה.
- במהלך שלושת השנים לתואר, על הסטודנט ללמוד 3 שיעורי בחירה בהיקף 12 נק"ז.

שנתון הפקולטה למדעי הרוח והחברה

לימודי אנגלית

דרישות לימודי לאנגלית

התלמיד נדרש להפגין רמת ידע גבוהה באנגלית, רמה השווה לרמת קורס מתקדמים 2, ולקבל פטור מלימודי האנגלית. לבדיקת ידיעותיו של התלמיד באנגלית, הוא ייבחן בבחינה הפסיכומטרית או במבחן אמ"ר. על הסטודנט הניגש למבחן אמ"ר לבקש מהמרכז הארצי להערכה להעביר את ציון המבחן לאוניברסיטה. ובמקביל יש להציג ספח הציון למרכז שרות לסטודנט במכללה. תלמיד אשר השיג ציון שאינו פוטר אותו מלימודי האנגלית, יסווג לאחת מחמש הרמות השונות: בסיסית 2, בסיסית 3, בינונית, מתקדמים 1 ומתקדמים 2 ויתקדם מרמה לרמה עד אשר יסיים את הקורס מתקדמים 2 (המקנה 2 נק"ז). יש ללמוד את הקורסים על פי סדר רמתם ואין לדלג על רמה אותה חייב הסטודנט ללמוד. מטרת הלימודים באנגלית כשפה זרה היא להכשיר את התלמיד בקריאת חומר אקדמי באופן עצמאי ויעיל.

כללי

היקף כל קורס הוא 4 שעות שבועיות במשך סמסטר אחד. על סטודנט לסיים את כל לימודי האנגלית במהלך השנתיים הראשונות ללימודי תואר ראשון (עד לתום שנה ב'). קבלת פטור מלימודי אנגלית במבחני המיון האמ"ר או הפסיכומטרי או סיום בהצלחה של קורס ברמת מתקדמים 2, היא תנאי מעבר לשנה ג' ולאוניברסיטה. חובת הרישום לקורס חלה על הסטודנט והרישום מתבצע על בסיס מקום פנוי. ציון עובר בקורסי האנגלית הינו ציון 56.

נוכחות בשיעורים

קיימת חובת השתתפות בכל שיעורי האנגלית. חובה על תלמיד שלא הופיע לשיעור מסיבה כלשהי להשלים החומר שהחסיר. במקרה של מחלה או שרות מילואים במהלך הלימודים, יש להודיע על כך למרצה הקורס ולהמציא אישורים מתאימים. תלמיד אשר לא יופיע לשלושה שיעורים מתחילת הסמסטר ללא הצדקה, לאחר תקופת השינויים, הרשמתו עלולה להתבטל, כספו לא יוחזר לו והוא אינו רשאי להבחן באותו קורס.

הרכב הציון

במהלך הסמסטר ובסיומו יתקיימו בחינות. מועדי הבחינות שינתנו במשך הסמסטר יובאו לידיעת הסטודנט ע"י המורה. הציון הסופי מורכב: 60% ציון כיתה 40% ציון סופי בקורס. תלמיד שאין לו ציון כיתה אינו רשאי להבחן בבחינת סוף הסמסטר. תלמיד החוזר על קורס, חייב לעמוד בכל דרישות המפורטות לעיל. ציון כיתה בקורס קודם, אינו עובר לקורס אחר.

נקודות זכות (נק"ז)

- א. חלק מהקורסים אינם מקנים נקודות זכות.
 - לדוגמא: קורסי אנגלית שרמתם נמוכה ממתקדמים 2.
 - ב. שיעורים רבים מחולקים לשני חלקים, כאשר לכל חלק מספר מחשב שונה והסטודנט חייב להירשם בנפרד לכל אחד מחלקי הקורס. לדוגמא:
 - מבוא לפסיכולוגיה א' (2.5 נק"ז)
 - מבוא לפסיכולוגיה ב' (2.5 נק"ז).
- כאשר חלק א' נלמד בסמסטר א' וחלק ב' נלמד בסמסטר ב'.

תלמיד חייב להשתתף בשני חלקי הקורס באותה שנת לימודים אקדמית.
תלמיד שסיים חלק א' של קורס ולא למד את חלק ב' שלו, יהיה חייב לחזור על שני חלקי הקורס, ולעמוד מחדש בכל דרישותיו של הקורס בשנת הלימודים עוקבת.
כלל זה חל על כל הקורסים ממין זה הנלמדים בפקולטה למדעי הרוח והחברה. במקרים חריגים, כאשר אין חובה ללמוד את שני חלקי הקורס באותה שנת לימודים אקדמית, יצוין הדבר במפורש בתכנית הלימודים.
הערה: כיוון ששכר הלימוד מחושב על-פי נקודות זכות בכל סמסטר, בקורסים אשר אינם מקנים נק"ז יחושב שכר הלימוד על פי מספר השעות באותו סמסטר

מבנה לימודים

כל תלמיד יצבור 120 נק"ז במהלך התואר שיהיה מורכב מלימודי חובה באנגלית (2 נק"ז), קורסים כללים (בין 6-10 נק"ז בהתאם לתוכנית הלימודים) וקורסי מחלקה.
תלמיד ייחשב כסטודנט שנה ג' בפקולטה לרוח וחברה אם צבר 80 נקודות זכות ועמד בתנאי המעבר ע"פ תוכנית הלימודים הרלוונטית במחלקות או בחטיבות אליהן התקבל.

שנתון הפקולטה בשנת הלימודים הראשונה הוא הקובע את מסגרת הלימודים לאורך כל תקופת הלימודים עד להשלמת התואר.

קיימות מספר מתכונות לימודים :

חד מחלקתי - 108 נק"ז במחלקה, 10 נק"ז לימודים כלליים ו- 2 נק"ז קורסי אנגלית עד לרמת פטור.

מחלקה ראשית - 80 נק"ז במחלקה ראשית, 28 נק"ז מחלקה משנית, 10 נק"ז לימודים כלליים ו- 2 נק"ז קורסי אנגלית עד לרמת פטור. תלמיד יוכל לעבור ללימודי מחלקה ראשית רק לאחר סיום הצלחה של לימודי שנה א' ולאחר קבלת אישור מהמתאם אקדמי.

דו מחלקתי -

1. 54 נק"ז במחלקה אחת, 54 נק"ז מחלקה נוספת, 10 נק"ז לימודים כלליים ו- 2 נק"ז קורסי אנגלית רמת פטור.
2. 54 נק"ז במחלקה אחת, 56 נק"ז במחלקה ללימודים כלליים (B.A. כללי) לפי החלוקה הבאה: 28 נק"ז בחטיבה אחת, 28 נק"ז בחטיבה שניה, 8 נק"ז לימודים כלליים ו- 2 נק"ז קורסי אנגלית רמת פטור.

חטיבה

כוללת לימודים של 28 נק"ז בתחום אחד. ניתן ללמוד במתכונת של חטיבה במסגרת המחלקה ללימודים כלליים (B.A. כללי) או בשילוב לימודים במחלקה אחרת במתכונת של מחלקה ראשית. לא כל החטיבות הנלמדות במכללה ניתן לשלב עם מחלקה ראשית ועל הסטודנט לקבל אישור של יועץ אקדמי לשילוב המבוקש.

כל סטודנט אחראי לתוכנית לימודיו. חובתו של הסטודנט לדעת את כל התקנות וההוראות המפורטות בשנתון המחלקה או החטיבות אותן לומד. יש להתעדכן באתר האינטרנט בשינויים מעת לעת.

אין ביעוץ או בהרשמה לקורסים במחשב בכדי לפטור מחובה זו.

קורסים כללים

כל תלמיד חייב בלימודים כללים בהתאם לתוכנית הלימודים שלו, ע"פ הפירוט הבא :

1. אנגלית שפה זרה – 2 נק"ז.
2. קורסים כללים – לימודי בחירה – בהיקף של 6-10 נק"ז ע"פ תוכנית הלימודים.
3. הכרת הספרייה – 0 נק"ז.

קורסים כללים – קורסי בחירה הסטודנט יבחר את הקורסים הכללים מתוך רשימת הקורסים הכללים המופיעים במרכז ובתנאי שקורס זה אינו נכלל בתחומי התמחותו, דהיינו, אינו מופיע כקורס חובה או כקורס בחירה במסגרת לימודיו.

הלימודים הכלליים פתוחים לסטודנטים על בסיס מקום פנוי. סטודנט הבוחר בקורס הניתן על ידי הפקולטה, חייב לעמוד בכל דרישות הקורס, לרבות נוכחות, עבודות, תרגילים ובחינות. סטודנט הבוחר קורס שנתי חייב ללמוד את חלק א' וחלק ב' של הקורס באותה שנה אקדמית.

הדרכה בספריה כל סטודנט חייב להשתתף בהדרכה בספריה, הכוללת היכרות, התמצאות ושימוש בספריה. התרגול נעשה באמצעות למידה מרחוק, באמצעות האינטרנט.

הדרכה בספריה הינה חובה לתלמידי שנה א'. היא אינה מקנה נקודות זכות אך היא נכללת בדרישות התואר הראשון. הכנת התרגיל חלה על כל סטודנט..

ציוני הקורסים הכלליים משוקללים בחישוב הציון הסופי לתואר B.A.

פטור והכרה בקורסים

פטור מקורס על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי מוכר

תלמיד רשאי להגיש בקשה לפטור מקורס רק על סמך קורסים שנלמדו לקראת תואר אקדמי אותם סיים בהצלחה במוסד אקדמי מוכר. את הבקשה, בצירוף גיליון ציונים וסילבוס, יש להגיש למרכז השרות לסטודנט. חובה להגיש את הבקשות עד תום השבוע הראשון של הסמסטר.

פטור על סמך לימודים קודמים במכללה, באוניברסיטת בן גוריון או שלוחותיה

תלמיד שסיים בהצלחה קורס באחת מהמחלקות באוניברסיטת בן גוריון או שלוחותיה, רשאי לבקש פטור מהקורס או הכרה בציון שקיבל. הקורס יופיע בגיליון ציוני של הסטודנט בציון ובמשקל שנלמד. הציון ישוקלל בממוצע המצטבר לתואר. חובה להגיש את הבקשות עד תום השבוע הראשון של הסמסטר.

כללי מעבר ובחינות

סיום חובת הלימודים בקורס היא קבלת ציון עובר. ציון עובר הוא 56 לפחות. בקורסים מסוימים ובמחלקות מסוימות ציון המעבר גבוה יותר. אופן קביעת הציון הסופי בכל קורס יקבע על ידי המרצה. הציון הסופי ייקבע, בדרך הכלל, על סמך הציון בבחינת סוף הקורס, בחנים, תרגילים ועבודות.

סטודנט שנרשם לקורס ולא ביטל אותו במועד המתאים יקבל בו ציון 0 = נכשל. (ציון זה ישוקלל עד למועד סגירת התואר).

הבחינה בקורס עשויה לכלול גם חומר ביבליוגרפי. **המרצה יודיע לסטודנטים בתחילת הקורס על הדרך בה ייקבע הציון.** בכל קורס קיימת חובת נוכחות אלא אם נמסר אחרת על ידי המרצה באמצעות רישום בסילבוס.

בחינות סוף הקורס נערכות בחופשה שלאחר סיום הקורס. בחינת סוף קורס סמסטריאלי שניתן בסמסטר א' תתקיים בחופשה שבין הסמסטרים. בחינת סוף קורס סמסטריאלי הניתן בסמסטר ב' תתקיים בחופשת הקיץ.

כל בחינות סוף קורס תערכנה בשני מועדים: מועד א' ומועד ב'. תאריכי הבחינות יתפרסמו באתר האינטרנט.

מועד מיוחד ניתן לסטודנט שנעדר מבחינה באחד משני המועדים הרגילים אך ורק בגלל אחת מהסיבות המפורטות להלן, זכאי לגשת לבחינה במועד מיוחד, לאחר שיציג אישורים מתאימים על סיבות היעדרותו ויקבל אישור מועדת ההוראה המכללתית.

- 1.** שירות מילואים - סטודנט הנקרא למילואים ליום אחד, לצורך פעילות מבצעית שלא ניתן לדחותו. בנוסף לכך, אם שירות המילואים נמשך מעל 4 ימים רשאי הסטודנט להעדר מכל בחינה שתתקיים בתחום של מספר ימים לאחר שירותו לפי הנוסחה הבאה: מספר ימי מילואים * 0.8
- 2.** שמירת הריון.
- 3.** לידה – סטודנטית אשר ילדה, רשאית להעדר מבחינות לתקופה של עד 3 חודשים מיום הלידה.
- 4.** אבל.

5. התנגשות בין בחינות (באותו יום) - במקרה של התנגשות בין שתי בחינות או יותר המתקיימות באותו היום, חייב הסטודנט לגשת במועד א' לאחת הבחינות המתנגשות ולבחינה האחרת במועד ב'.
6. חגים ומועדים דתיים מוכרים
7. סיבה שהוכרה כמוצדקת ע"י ועדת ההוראה של המכללה.
8. אשפוז (מיון)

לא תיערך יותר מבחינת מועד מיוחד אחת במקצוע. בכל מקרה תלמיד יהיה זכאי לבחינה אחת בלבד במועד המיוחד. מועד הבחינה יובא לידיעת כל הזכאים לו ע"י מזכירות המחלקה.

תנאי מעבר משנה לשנה

תנאי המעבר משנה לשנה הוא ציון ממוצע של 65 לפחות. המחלקות רשאיות לקבוע ציון ממוצע גבוה יותר ותנאי מעבר ייחודיים אשר יפורט בשנתוני המחלקות.

המעבר משנה א' לשנה ב' יתבצע רק עם השלמת כל חובות שנה א'. סטודנט שיחסר לו קורס אחד משנה א', ייחשב כתלמיד שנה א' עד אשר ישלים את כל המטלות של שנה א'. הכללים הנ"ל יחולו גם על מעבר משנה ב' לשנה ג'.

סטודנט שלא ישלים קורס מקורסי החובה של שנה ב' ייחשב כתלמיד שנה ב' עד להשלמת חובותיו. **מעבר לשנה ג' מותנה בהגעה לפטור מלימודי אנגלית, צבירה של 80 נקודות זכות ועמידה בתנאי המעבר ע"פ תוכנית הלימודים הרלוונטית.** תלמיד שהתקבל ללימודים על תנאי וחויב לעמוד בתנאים מסוימים כגון הצגת זכאות לתעודת בגרות, לא יוכל לעבור לשנה ג' עד שיעמוד בתנאי הקבלה שהוגדרו לו.

כישלון בקורס

סטודנט שנכשל בקורס חובה יהיה רשאי לחזור עליו פעם אחת בלבד ובכפוף לתנאים המוגדרים במחלקה אותה למד את הקורס.

סטודנט שנכשל בקורס בחירה או לא השתתף בו, רשאי לחזור עליו או ללמוד קורס בחירה חלופי במידה ובחר שלא לחזור על הקורס, ירשם בגיליון הציונים ציון 700 (לא השתתף) המשתקלל כ-"0" בחישוב הממוצע הכללי. הכישלון יוצא משקלול הממוצע הסופי במעמד סגירת התואר אם ישלים הסטודנט את הנק"ז החסר בלימודי בחירה בקורס אחר במחלקה.

במידה ובחר הסטודנט לחזור על קורס בחירה שנכשל בו בעבר, ציונו האחרון בקורס יירשם בגיליון הציונים.

בעת הגשת הבקשה לסגירת התואר, על הסטודנט לציין איזה קורסים הוא בוחר לא לשקלל. תלמיד שנכשל בבחינה במועד א', רשאי לחזור עליה במועד ב'. תלמיד שנכשל בשני המועדים של אותה בחינה לא יהיה רשאי להבחן בה פעם נוספת.

בכל מקרה אסור לחזור על קורס יותר מפעם אחת.

קורסים חופפים

חל איסור על הרשמה לשני קורסים או יותר המתקיימים במועדים חופפים באופן מלא או חלקי. איסור זה תקף גם במקרה שבאחד הקורסים הנ"ל אין חובת נוכחות.

שינוי תכנית לימודים

צפוי כי מעבר ממחלקה אחת לאחרת או החלפת חטיבות לימודים, יגרום ללימודי נקודות זכות עודפות, שלא יוכרו בתוכנית הלימודים העדכנית. כל שינוי בתוכנית לימודים יגרום להארכת משך הלימודים לתואר בכלל ובמכללה בפרט ולתשלום שכ"ל נוסף.

חישוב הציון הסופי ל-B.A

הציון הסופי בכל מחלקה נקבע על פי שקלול הציונים הנהוג בה. בנוסף לכך, ייעשה שקלול כללי שיכללו בו גם הלימודים הכלליים (שפה שרה ראשונה ולימודי בחירה). הציון הסופי המשוקלל בכל אחת ממחלקות וחטיבות הלימוד ובלומדים הכלליים חייב להיות 65 לפחות.